

Szabadkai Újság

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik ünnep- és vasárnap kivételével, minden nap délelőtt.
Előfizetési díj helyben és vidékre negyedévre 9 korona.

Felelős szerkesztő:
Pusztai Béla.
Főmunkatárs: **Sztipich Lázár.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. ker., Egressy-utca 28. szám (Haverda-ház).
Telefonszámok:
Szerkesztőség 609. Nyomda 11.

Amerika a végsőig kitart.

Rendelkezésre áll az antantnak.

Páris, április 8. (Havas-ügynökség.) Az Egyesült Államoknak a háborúba való beavatkozása évfordulóján Páris községe tanácsa ünnepélyes fogadtatást rendezett, amelyen az amerikai nagyköveten kívül és Baker amerikai hadügyminiszteren kívül a francia kormány tagjai és Joffre tábornagy is megjelentek. Pichon külügyminiszter ezeket mondta:

— Amerika nem számításból, hanem arra gondolva, hogy a civilizált világnak szolgáljon avatkozott a háborúba, amelyen az egész föld jövőjéről fognak dönteni. Amerika ezen háborúban egész erejét viszi ütköztetbe. Bármily fájdalmasok legyenek a megpróbáltatások, kevésbé kételkedünk bármikor, hogy a háború az ellenségeink vereségével fog végződni. Nem volnánk méltók a francia névre, ha lealacsonyítanánk magunkat arra, hogy magunkért valamint egy nemzetért, amelynek boldogsága ugyanettől a sikertől függ aggodalmaskodjunk. Németország és Ausztria-Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy legyőzzék a rettenhetetlen csapatokból álló szövetséges hadseregeket. A békét csak győzelemmel érhetjük el. A béke csak akkor lesz tartós, ha igazságos. Újabb megtámadások megismétlését csak akkor hárihatjuk el, ha népeknek önrendelkezési joggal együtt egyenlő biztonsági kezességet is nyújthatunk. El vagyunk szánva, hogy mindezt elérjük.

Beszédét Amerika dicséretével végzi, amely olyan, amikor mások kapitulálnak vagy hajótörötten meghátrálnak az erőszak elől, erőfeszítéseit megkétszerezi, hogy a szabadságot megvédelmezze.

Sharp amerikai nagykövet válaszában hangsúlyozta, hogy az ellenség még kísérletet tesz, hogy feltételeit rájuk kényszerítse.

De addig kell, harcolnunk, hogy győzzünk — mondotta. Ezt meg fogjuk tenni ezen cél érdekében, mert Amerika segédforrásait és emberanyagát Franciaország rendelkezésére bocsájtja.

Sz molenszben fognak az oroszok Ukrajnával tárgyalni.

Moszkva, április 8. Csicserin külügyi népbiztos Ukrajna minisztertanácsához Kievbe jegyzéket intézett, amelyben válaszol az ukrán minisztertanács második szikratáviratára, miszerint a béketárgyalások indittassanak meg. Az orosz köztársaság kormánya, miután a február 2-iki ultimátum és a bresztlitovszki békeszerződés folytán kényszerítve van, hogy az ukrán köztársaság minisztertanácsával békeszerződést kössön, tárgyalási helyül Szmolens városát ajánlja. Együttal megállapítja, hogy az oroszországi szovjet-kormány nem visel háborút az ukrán népköztársaság ellen. A jelenlegi harc az ukrán néppártjai között folyik, csak azon meleg szimpátiákról lehet szó, amelyekkel Oroszország dolgozó tömege ezen kritikus napokban Ukrajna munkásai és parasztjai iránt viseltetnek.

Japán az orosz köztársaság ellensége.

Pétervár, április 8. (Reuter-ügynökség.) A népbiztosok tanácsának egy manifesztumában Japánt azzal vádolja, hogy a köztársaság bukását akarja előidézni és Szibériát a hatalmába keríteni. A manifesztum Japánt az orosz köztársaság halálos ellenségének mondja. A tanács a szövetségesnek a nyilatkozatát követeli és figyelmezteti őket, hogy válaszaik nem fognak jelentékeny befolyást gyakorolni a tanács politikájára.

A laoni áldozatok temetése és az ágyuzás.

Berlin, április 8. (Wolff-ügynökség.) Hadvezetőségünk várta, hogy a franciák Laon városa áldozatainak előre bejelentett temetése napján a város bombázását abba-hagyják. Ellenkezőleg történt. Pontban a temetés megkezdésekor újból megkezdődött a bombázás. Négy francia polgár meghalt.

A vasutasok monstregyűlése.

Budapest, április 8. Az ország vasuti tisztviselői vasárnap nagygyűlést tartottak fizetésrendezésük ügyében. A gyűlésen Szabadkáról tizennégyen jelentek meg.

Megfellebbezték

a polgári fiúiskola igazgatójának megbízását.

(Eredeti értesülésünk.) A Szabadkai polgári fiúiskola igazgatói állása körül teljes a kavargás. Kiderült, hogy Faragó János tanfelügyelő teljesen jogtalanul, a város közönsége választási jogának elkonfiskálásával bizta meg Zatsko Alajost az igazgatói teendő végzésével.

Érdekes, hogyan játszották ki az igazgatói állás körül illetékeskedő bábák az iskolaszéket, a közigazgatási bizottságot, a közgyűlést s hogyan vezették félre dr. Biró Károlyt.

Az igazgatói állásra négyen pályáztak, de a legtöbb esélye Maurer Károlynak lett, viszont Zatsko szeretett volna leginkább igazgató lenni. Mikor a múlt év januárjában meghalt Abrasich igazgató, utána megindult a korteskedés. Zatsko végig járta az iskolaszék tagjait s kérte, hogy az igazgató választásnál szavazzanak rá. Az iskolaszék tagjai azonban azzal utasították, el hogy ők szabadkai emberre Mauerra fognak szavazni.

Amikor Meznerics és Zacsó látták, hogy az iskolaszék nem Zatskót fogja megválasztani, akkor álltak elő a megbízatási formulával. Ebből tehát nyilvánvaló, hogy Meznerichék tudták, hogy a polgári fiúiskola igazgatói állása csakis választás útján tölthető be s ahhoz a tanfelügyelőnek semmi dolga.

Ezek után nagyon furcsán hat az egyik lapban megjelent az a nyilatkozat, amit egyik szereplő városházai tisztviselő tett, hogy vitás az, vajjon rendszeresített-e a polgári fiúiskola igazgatói állása. Igaz viszont, hogy ugyanakkor elismeri, hogy az igazgatót az iskolaszéknek kellett volna kineveznie, nem pedig a tanfelügyelőnek megbízni.

Ezek után nem csoda, ha ennyi alaki hiba után Zatsko Alajos megbízását megfellebbezték. Dr. Nagy Ödön szabadkai ügyvéd készítette a felebbezést, ami valószínűleg már a közigazgatási bizottság legközelebbi ülése elé fog kerülni.

A közigazgatási bizottság előtt dr. Vojnich Gyula, dr. Janiga János s dr. Flatt Viktor, az iskolaszék ülésén dr. Lipozencsich Lázár és dr. Janiga János fogják szóvá tenni ezt a kulturbotrányt.

De foglalkozni fog az esettel a törvényhatósági bizottság is, ahol Kalmár Jenő, dr. Lipozencsich Lázár, Ruttkay László és még többen fogják firtatni a polgári iskola igazgatói betöltésének előzményeit.

Hogyan számol el Szeged a közlelmezésről.
— 53 millió korona forgalom. — 295 ezer korona tiszta haszon és mégis meg van elégedve mindenki. — Szabadka hatósága tanuljon Szegedtől és kövesse példáját. —

Szabadka, április 8.
(Saját tudósítónktól.) A „Szabadkai Ujság” többször rámutatott arra, hogy a város vezetése mennyire elhanyagolta és mennyire mellőzve kezeli a közlelmezési ügyeket. — Nem kell azt hinni ugyanis, ha egy agilis, fáradságot nem ismerő tanácsnok, egy szimpatikus és erélyes rendőrkapitány, egy szorgalmas és nagyakaratu tisztviselő egy sereg hivatalnoknóvel, akik valamennyien szintén estétől reggelig dolgoznak, el van foglalva, tul van halmazva munkával, hogy ez Szabadkán elég és hogy ezzel a közlelmezés ügye a tökéletességre emelkedett.

Szabadkán ez azért nem elég, mert a lakosságnak hatvan százaléka őstermelő. A város a kormány adta jogánál fogva megteheti azt, hogy az állatállományból annyit rekviráljon el azok részére, akik a piaci uzsora rémes terheit nyögik, amennyire szükség van és amennyit a tanácsnok igazán könnyen tudna nélkülözni. Hiszen köztudomású, hogy a gazdaságokban most legalább háromszor annyi a szarvasmarha és a sertés (a rekvirálás dacára is), mint a mennyi békeidőben volt. (Csak mélesleg jegyezzük meg, hogy most egy ötven-hatvan holdas gazdának olyan állatállománya van, amilyen a háboru előtt igen kevés kétszáz holdasnál se volt.) Az állatokat a gazdának a maximális áron kell megfizetni és hatósági mérszárszékben kimérni a húst azok között, akik most nem igen juthatnak hozzá a rém magas ára miatt. Van Szabadkának vágóhidja, van gazdasági raktára, ahol nagyobb állatállományt tarthat, vannak járásai jobban mondva (ugy nevezett) legelői és így nagyon könnyen és nagyon gazdaságos tudna be rendezkedni, mert anyagilag van olyan erős, hogy a befektetéseket kibírja.

Az nem közlelmezés, hogy van egy tisztviselő kar, külön hivatal, amelyben egész nap sürögnek-forognak az emberek, az se közlelmezés, hogy a központoktól és az Országos Közlelmezési Hivatal szeszélyeitől várják, hogy legyen valami, mert itt — sajnos — egy-két jelentéktelenséget kivéve így van.

Közlelmezés az, ha a hatóság a maga talajából hoz ki mindent, vagy arra építi az egész szervezetet. És Szabadkán ez igazán könnyen valósítható meg. Tagadhatatlan, hogy az ország legdrágább városai közé tartozik és hogy emiatt a munkásviszonyok a legmostohábbak, mert Budapesten ma már nem drágább a megélhetés, mint Szabadkán. Innen mnnekülnek azok, akiket a háboru sodort Szabadkára, mert a keresetük, akármilyen nagy is, nem elegendő.

A szabadkaiak maguk is, akik nem őstermelők rémes viszonyok között vannak. Magas állású tisztviselők már alig bírják a kiadásokat. Az élmezési

cikkékért a legszemérmelenebbül kérik a maximális ár háromszorosát vagy még többet. Ezt meg kell akadályozni és ha a hatóság nem tesz lépéseket ebből az irányban, akkor olyan véleménnyel lesz mindenki iránta, amelyet megérdemelt.

Szeged város néhány nappal ezelőtt adott elszámolást arról, hogy működött a közlelmezési hivatala 1917. évben. Az elszámolást egy tanácsnok jelenti és hozzáteszi, hogy most csak az üzleti eredményt mutatja ki. A közlelmezési hivatal szervezetéről és működéséről szóló részletes jelentést pedig csak később fogja nyilvánosságra hozni.

Ha végignézzük az üzleti eredményt, olyan részletességet látunk, hogy csodálkozunk kell. — Mi Szabadkán csak ilyen részletességet kívánunk, mert ennyi magában véve is egy tökéletes szervezet működését mutatja. Szabadka a közlelmezési hivatalt úgy, hogy csak ilyen részletes elszámolást adhasson, mindenki meg lesz elégedve. (Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy itt nem számolnak el, mert tavaly is láttuk, hogy milyen pontosság volt az egyik közgyűlésen még külön honorariumokat is adtak.)

Szabadka közönsége a szegedihez hasonló közlelmezési szervezetet kíván és legalább olyan részletest kimutatást, amilyen az alábbi. A szegedi közlelmezési hivatal üzleteredménye a következő tételeket mutatja:

- Mérleg-számla. Vagyoni tételek. 1. Pénztári készlet 1917 december hó 31-én 11386 K 74 f.
- 2. Árukészletek 855730 K 37 f.
- Leírás értékkülönbségeti tartalékra 60000 K, összesen 795730 K 37 f.
- 3. Berendezések értéke 7299 K 49 f. Leírva 7299 K 49 f. 4. Gépfuvarozási üzem 103080 K 79 f. Leírás értéksökkenésre második részlet 20000 K, összesen 83080 K 79 f. 5. Adósok: a) Városi népkonyha 24728 K 01 f, b) Városi konyhakertszőlőtelege 100000 K, c) Nagysurányi cukorgyár Budapest 514 K 50 f, d) Magyar Államias Hitelepítvány 176448 K 62 f, e) Szoinoki cukorgyár 107300 K, f) Angol-magyar cukoripar 109319 K, g) Országos kávéközpont 25587 K 50 f, h) Magyar O. és Zs. k. központ 90030 K 76 f, i) Orsz. burg. közv. iroda 148715 K 41 f, j) Magyar Bőrb. R.-T. 5. 23 K 35 f, k) Bőripari oszt. tartozása 96578 K 36 f, l) Szt. István Tápszer m. r.-t. 6510 K, m) Szegedi keresk. bev. r.-t. 81417 K 26 f, n) Egyéb adósok 51388 K 53 f, összesen 1023461 K 30 f. Végeredmény 1913659 K 40 f.

- Tehertételek: 1. Tartalékalap érték különbözeti tartalék 1916. évről 30000 K. 2. Hitelezők: a) Hadi Termény r. t. 11662 K 61 f., b) Szegedi hus- és vásárp. r. t. 1556 K 27 f., c) Szeged, Csongrád ttár 1000154 K 43 f., d) Szegedi Keresk. és Iparb. r. t. 505555 K 40 f., e) May R. Miksa bankháza 435 K, f) Polg. konyha 17224 K 51 f., g) Átmeneti té-

telek 51217 K 41 f., összesen 1618103 K 63 f. Az 1917. évi nyereség 295550 K 77 f.

Veszteség- és nyereség-számla. Nyereség: 1. Nyereség áthozat 1916. évről a Haditerm. áttal kiutalt jut. 11191 K 90 f. 2. Árutartalék nyeresége 485445 K 68 f., összesen 496637 K 58 f.

Veszteség: 1. Költségek (fizetések, háborus segélyek, házbér, fűtés, világítás, napidíjak, nyomtatványok stb.) 87887 K 57 f. 2. Kamatszámlel egyenlege 1916. 3 K 90 f. 3. Áruszámlák vesztesége (lengyel-likák és jég) 673 K 85 f. 4. Leírások. a) Berendezések értéke 7299 K 49 f.,

b) Teherautók ért. II részl. 20000 K. c) Konzervekből ért. különbözeti tartalék 60000 K, összesen 201081 K 81 f. 1917. évi nyereség 295555 K 77 f. Az üzleti forgalom: 52932789 K 07 fillér.

Ezenkívül három millió hitelt bocsátott rendelkezésére a közlelmezési hivatalnak a város — ami szintén irigylendő eset. Ha ilyen kimutatást közöl majd a szabadkai közlelmezési hivatal, akkor nem kifogásolja senki, hogyan dolgozik, mert mindenki arról lesz meggyőződve, hogy nagyarányu munkásságot fejtett ki teljes eredménnyel.

Bácskában is államosítják a görögkeleti iskolákat.

— A kultuszminiszter legújabb intézkedése. — Szabadka, április 8.

(Saját tudósítónktól.) Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter már az ősszel tervezetet dolgozott ki arról, hogy a nemzetiségi iskolákat államosítsák. A tervezet azonban túlságosan szigorú volt és így a kormány kénytelen volt azt elvetni.

Azóta állandóan tanácskoznak arról, hogyan lehetne ezt az igazán kényes kérdést a legelőnyösebben megoldani, mert itt minden szempontnak, amely az ország és a nemzetiségeknek az érdekeit érinti, teljesen egyformán kell érvényesülni. A kultuszminiszter a maga részéről most már csak azt óhajtja, hogy azokat a nemzetiségi iskolákat államosítsák, amelyek az ország határonalján és egyes útközöpontra in vannak.

Erre vonatkozólag már el is készített egy előterjesztést, melyet rövid időn belül részletesen fogják megtárgyalni. Egy bevett politikai személyiség szerint az előterjesztésben gróf Apponyi Albert, a bácsbodrogme gyei görögkeleti iskolákat is érinti és szükségesnek tartja, hogy azokat is államosítsák.

Bácsbodrogvármegyében Ujvidéken szerb gimnázium, Zomborban szerb tanítóképző, Szabadkán pedig csak szerb elemi iskola van. Ezenkívül minden olyan helyen a megyében, ahol a lakosság nagyobb része görögkeleti, szerb elemi iskolák vannak.

Ezeket a középiskolákkal együtt államosítani akarják, ami sok helyütt visszahatást fog kelteni. A középiskolák államosítása ellen nem lehet senkinek sem láfogása, mert mire az idegen anyanyelvű gyerekek idekerülnek, akkor értelmileg már kifejlettek, hogy félreértések lehetetlenek lesznek, a nyelvi neveléseket pedig könnyen győzik majd le. Az elemi iskolák államosítása már csak azért sem ajánlatos, mert ezekben az iskolákban sok baj és kellemetlenség lesz az anyanyelv miatt. Ezt tapasztalatból tudjuk. Mi teljes mértékben hívei vagyunk az államosításnak, de csak az olyan államosításnak, amelyből hasznát van az államnak. A nemzetiségi népiskoláinak államosításából csak kárunk lehet, ezért nagyon ragaszkodjunk hozzá.

Bezárják az éttermeket a drágaság miatt.

A szolid szabadkai vendéglős kritikus helyzetben van. Szabadka, április 8.

(Saját tudósítónktól.) A „Szabadkai Ujság” többször hangsúlyozta, hogy a hatóság tegyen lépéseket az éttermi és vendéglői uzsorajármegszüntetésére. Az utóbbi hónapokban ugyanis olyan hónapokban magasságra emelkedtek az árak Szabadkán egyes éttermekben, hogy még Budapesten se drágább az étkezés.

Az étterem- és vendéglőtulajdonosok közül egyesek azonban, akik becsületesek akartak maradni, magukra nézve sérelmeknek találták ezt a véleményt. Az egyik közülük azzal fordult a „Szabadkai Ujság”-hoz, hogy engedje meg, hogy feltárja a helyzetüket.

A „Szabadkai Ujság” készségesnek mutatkozott arra és az étteremtulajdonos a következőket mondotta:

— A szabadkai vendéglősök jórésze, amely becsületesen és

megfelelően elégíti ki a vendégeit a konyhájával, súlyos helyzetben van. Az élelmicikkek árnapról-napra emelkedik — ételek árát pedig nem lehet napról-napra emelni.

— Ha a husarak emelkednek, még csak néhány hétig tart a kénytelenek leszünk az éttermeket bezárni. Ilyen viszonyok között nem tudjuk egy fenntartani, hogy rá ne fizessünk. Azt pedig se követelheti tőlünk, hogy tönke menjünk.

— Ha ez bekövetkezik, Szabadkán kevés étterem mar nyitva. Ez pedig rettenetes ápotokat fog előidézni.

— Hiszen már eddig is sok olyan kis vendéglős és konyha ahol ételt lehet kapni, bezárta a konyhát a nagy drágaság és élelmicikk-hiány miatt. Sorsa vár ránk is, akik becsületesen és tisztességesen szolgálok ki a vendégeinket.

Aki elfelejtett számolni. Ijedtségében fe jelentette szomszédját, hogy elrejtette a gabonáját.

— Epizódok a most folyó rekvirálásból. —

Szabadka, április 8.
(Saját tudósítónktól.) Amióta a rekvirálás megkezdődött Szabadkán, sokat emlegetik a polgármestert. Azt mondják, hogy egy kis utánjárással sikerült volna kieszközölni, hogy Szabadka feje felől ez a veszedelem elhárítsék. A bölcsek szerint arra kellett volna az embereket szoritani, hogy ajánlják fel önként azt a miujok van és akkor elmaradt volna a rekvirálás. Hiszen helyes, ezt meg kellett volna csinálni, de annyiszor hangoztatták, hogy Szabadkán senkinek sincs fölösleges készlete, hogy igazán, nevetséges lett volna azt följajnlani, ami nincs. Zentán, a rekvirálás pusztá hirére, a városházára rohantak az emberek és még többet ajánlottak föl, mint amennyi kellett. Hol találunk mi Szabadkán csak egy ilyen embert? No de igaz, nálunk nincs is mit följajnlani.

A mostani rekvirálás még csak öt napos, de epizódokban éppen nem szegény. Van ezek között mulatságos, de van szomorú is. Sajnos, ez utóbiakból akadt a legtöbb. A legérdekesebbek azok, a melyekről itt alant lesz szó.

Egyik bizottság megjelenik egy kelebiai gazda házában. Természetesen azzal fogadja őket, hogy neki nincs semmije. Ami található nála, az neki is kevés. A bizottság tagjai erre elkezdik a kutatást. Amit találnak, egy rakásra hordják össze. Mikor készen vannak evvel, kiszámítják a szükségletet. A számadás azt eredményezi, hogy fölösleg mutatkozik. Megkérdik a gazdától, miért mondta azt, hogy nincs fölöslege, amire a gazda a következőket válaszolja:

— Engedelmet kérek, de nem tanultam számolni. Nem jártam sohasé iskolába.

— Persze, — mondja a polgári biztos — mikor adni kell valamit, akkor nem tud számolni. De volna csak valami követelni valója, mindjárt tudna jól számolni.

Egyik helyen a bosszúvágy, egy nem remélt készlet elrejtett gabonát juttatott a bizottság kezére. A gazda, a kinél a bizottság járt, annyira megijedt a rekvirálótól, hogy hebegve elárulta, hogy neki három méter gabonája van elrejtve, de — sietett hozzátenni, közvetlen szomszédjának még többje van ugyan-csak elrejtve. Utánajártak és a mondott helyen tényleg találtak egy pár métert eldugva.

Elmenőben megkérdezték a gazdát, hogy miért árulta el a szomszédját.

— Mert azt gondoltam, hogy ő küldte a nyakamra az urakat — volt a válasz.

Szegény ember, ő abban a hitben volt, hogy oda, ahol nincs semmi, vagy ahol csak kevés van, nem mennek rekvirálni. Tévedés. A rekviráláson túl kell esni mindenkinek szegénynek, gazdagnak egyaránt, mert különben az nem rekvirálás. Hogy eredményes is az a rekvirálás, arról lehet csevegni. Mi azt hisszük, hogy ez a mostani rekvirálás csak nagyon kevés eredményt fog tudni felmutatni. Szabadkán tekintélyes fölöslegek már nem igen vannak. Ha csak a nagybirtokosoknál nem...

Betörés a majsai szőlőkben.

— A betörők egyikét megsebesítették. —

Szabadka, április 8.
(Saját tudósítónktól.) Csak most utólag jutott tudomásunkra egy a majsai szőlőkben napokkal ezelőtt történt betörés, melyet három katona követett el egy vasuti kalauz és felesége kárára.

A kalauz, akinek korán reggel utazni kellett volna megbizta feleségét, hogy táskájába csomagoljon össze élelmiszert, hogy az uton legyen mit ennie. Az asszony ezt elintézendő, ki is ment a konyhába, de alig tett néhány lépést, amikor az alkony szürkületében három alakot pillant meg.

Visszasiert férjéhez a szobába, azonban még szóhoz sem juthatott, már a három katona követte s a kalauz és felesége személtára összeszedtek ruhaneműt, élelmiszert s elvették a néhány korona készpénzüket is, — s azután elmenekültek.

A lassanként feleszmélt asszony a menekülő tolvaj katonák után dobta a keze ügyébe akadt fejszét, mely az egyik katonakarját megsebesítette. — A károsultak egyébként a katonai hatóságnál feljelentést tettek a betörő katonák ellen.

NAPIHIREK

Kitüntetés. A hivatalos lap közli, hogy a király meghagyta, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartása elismerésül a legfelsőbb dicsérel elismerést adják tudtul Dimitrijevi Vojiszláv 86. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak.

A Ferenc József rend lovagja. A hivatalos lap közli, hogy a király a háború tartama alatt teljesített hű és kiváló szolgálát elismerésül dr. Jakovlevits János 86. gyalogezredbeli főorvosnak a Ferenc József rend tisztí keresztjét a hadiékítménnyel adományozta.

Szünet lesz az iskolákban április 11-ikén. Április 11-ikén 1848-iki törvények szentesítésének az évfordulóján szünet lesz úgy a közép- mint az elemi iskolákban az egész országban.

A katona műegyetemi hallgatók kurzusa. A katona műegyetemi hallgatók kurzusa nem mint az orvostanhallgatóké április elsején, hanem június elsején kezdődik és szeptember elsejéig tart.

Behívják a felmentett tanárokat és tanítókat a nyári szünetre. A honvédelmi miniszter intézkedett, hogy a felmentett tanítók és tanárok a nyári szünetben, amely legalább három hónapig fog tartani, katonai szolgálatot teljesítsenek, de kizárólag a pótzászlóaljnál és annak az osztágnál. Ez az intézkedés minden szabadkai tanintézetet érint, mert mindegyiknek vannak felmentett tanerei.

A Műpártoló Köré pünkösdi estéje. Értesülésünk szerint a hó végén a színészek elhagyják Szabadkát. A művészerért rajongó közönség Pünkösdjéről már a Műpártoló Köré fog gondoskodni. Pünkösdi hétfőjén, este a városi színházban „A tartalékos férj” három felvonásos szindarabot adják elő a kör fiatal, talentumos műkedvelői. A próbák már napok óta serényen folynak s a teljes sikert előre biztosítja a kitünő szereposztás.

A Horvát Országos Bank évi közgyűlése. Osijekről táviratozzák: A Horvát Országos Bank vasárnap a részvényesek élénk részvétele mellett tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlés nagy meglepetéssel fogadta a majdnem két millió korona nyereséget feltüntető múlt évi üzleti eredmény adatait és az intézet eredményes vezetéseért az igazgatóságnak meleg elismerését fejezte ki. A részletes tudósítást lapunk egyik közelebbi számában fogjuk közölni.

Az új záróra. A hivatalos lap tegnapi száma közli a szénügyek kormánybiztosának rendeletét, amely szerint a nyilvános helyiségek f. hó 15-ikétől éjfél 12 óráig tarthatók nyitva.

Ma kezdik a rekvirálást a belterületen. A rekvirálásnak e hét végéig be kell fejeződnie, azért a belterületen már ma megkezdik a rekvirálást. A belterületi rekviráláshoz kereskedőkön és iparosokon kívül tanítókat és tanítónőket is rendeltek ki, akiket a polgármester és Gulyás adófőnök vasárnap kitanították feladataikra.

Öngyilkos vasuti irnok. Vadász Károly 19 éves vasuti irnok szombaton délután szülei lakásán szíven lötte magát és azonnal meghalt. Tettének oka állítólag reménytelen szerelem. Ma temetik.

A villamos vasuti alkalmazottak ügye. Több ízben foglalkoztunk a villamos vasuti alkalmazottak fizetésrendezési ügyével, amely oly bonyodalmakat idézett elő, hogy a panaszbizottság elé került. A panaszbizottság egyszer összeült, hogy a dologban döntson, de a közbejött ünnepek miatt határozatot nem hozott. Szombaton foglalkozott újból a bizottság a villamos alkalmazottak ügyével — és mint értesülünk, szintén eredmény nélkül. Az alkalmazottak legfőbb követelése ily új tárgyalás alá kerülnek.

A gazdák öröme. Vasárnap megnyitlak az ég csatornái és

egész délután sőt este is csak úgy szakadt az eső. A bőséges eső a veteményekre igen jó hatást tett, mert a föld már nagyon száraz volt.

A Hungária Bank alaptőke-emelés. Budapestről jelentik: A Hungária Bank Részvénytársaság igazgatósága az intézet 1917. évi üzletévre vonatkozó tiszta nyereségét a múlt évi nyereségáthozattal együtt 1.464.604 26 K összegben állapította meg. A nyereségösszeg felosztására vonatkozólag az igazgatóság elhatározta, hogy ez évi április hó 29-én egybehívandó közgyűlésen javasolni fogja, hogy 6 százalékos részvényosztalék fejében 720.000 korona, a tartalékalap javadalmazására 450.000 koronát fordítsanak, míg az igazgatóság tantiémjének levonása után fennmaradó 127.591 32 kor. új számlára vigyenek át. Az igazgatóság egyúttal elhatározta, hogy a közgyűlésen indítványozni fogja a részvénytársaság 12 millió alaptőkéjének 20.000 darab új részvény kibocsátása által husz millióra való felemelését. Az új részvényeket a részvényeseknek 450 koronás árfolyamán ajánlják fel átvételre, olyképpen, hogy minden 3 darab régi részvény után 2 darab új részvény nyerhető. Az alaptőkefelemelés sikerét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank garantálja. Végül az igazgatóság Aczél János dr. ügyvezető-igazgatót az intézet vezérigazgatójává nevezte ki.

A Hadsegélyző Hivatal a hazatérő foglyok gyámolítására és szeretetadományokkal való ellátására a Vöröskereszt által kezdtet akcióval párhuzamosan mélyreható társadalmi mozgalmat indít. A foglyok — mint ismeretes — bizonyos ideig zárlat alatt kénytelenek maradni, az tehát a cél, hogy a hazatértek az otthonukba indulás nehéz várakozási ideje alatt is érezzék, hogy már az ország határában figyelemmel és gyöngédséggel üdvözli őket egy hálás nemzet szeretete. A Hadsegélyző Hivatal ezért újból pénzt és szeretetadományokat kér a társadalomtól. Ruházati cikkeket, keféket, fésűket, dohányt, gyufát, hangszert, játékszert, könyveket stb., hogy az otthonokat felszerelhesse és pénzt, hogy a szükségben szenvedőket pénzzel is segíthesse.

A mentők működése. Buday István máv. fűtőházi munkást elkapta egy gép és arcát összehazudta. — Czema Andrija orosz hadifogolyt a társai lelőtték a kocsiról, amelyen tanyára indultak. Súlyos sérüléseket szenvedett. — Tanító Károly tegnap este megcsuszott és a lábát ficamította ki. Valamennyiüknek a mentők nyújtották az első segítyt.

SPORT.

A vasárnapi football mérkőzések. A „Szabadkai Sport Egylet” és a „Szabadkai M. T. E.” mérkőzés 0:3 arányban a „Sz. S. E.” javára végződött. — Az „Sz. T. K.” 2:4 arányban győzte le a „II. kerületi „S. E.”-et.

Kávéházban, vendéglőben kérjük az egyetlen déli hírlapot a Szabadkai Ujság-ot

